

กลไก Solidarity Mechanism ภายใต้กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า The Solidarity Mechanism Under the FIFA's Judicial Process.

ปีติเทพ อยู่ยืนยง

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200

Pedithep Youyuenyong

Faculty of Law, Chiang Mai University 239 Huay Kaew Road, Muang District, Chiang Mai, Thailand, 50200

E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

Received: August 3, 2022; Revised: October 4, 2022; Accepted: October 9, 2022

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มุ่งศึกษาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยการกลไก Solidarity Mechanism ของฟีฟ่าที่ถูกนำมาใช้ในแวดวงอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลสากลและวิเคราะห์ข้อพิพาทระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลเกี่ยวกับค่าตอบแทนที่ให้การฝึกสอน เหตุว่าฟีฟ่ามีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินกลไกส่งเสริมสนับสนุนความถูกต้องชอบธรรมและเป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ในลักษณะที่ส่งเสริมสนับสนุนให้บรรดาสมาชิกทั้งที่เป็นสมาชิกสหพันธ์กีฬาฟุตบอลระดับภูมิภาคหรือสมาชิกที่เป็นสมาคมกีฬาฟุตบอลระดับชาตินำกลไก Solidarity Mechanism ของฟีฟ่าตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 21 แห่งระเบียบของฟีฟ่าว่าด้วยสถานะของนักกีฬาฟุตบอลและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรมาปรับใช้ ดังนั้นสิทธิในโยกย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลจึงอาจเผชิญกับเงื่อนไขบางประการที่เกิดจากการดำเนินกลไกของฟีฟ่าเช่นว่านี้ ขณะที่หลักเกณฑ์ที่ริเริ่มให้มีกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลให้ถูกต้องชอบธรรมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ฟีฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสูงสุดก็ได้พยายามพัฒนากฎระเบียบมาตรฐานกิจกรรมกีฬาฟุตบอลในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับจัดความไม่สมดุลในการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระหว่างบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอล เมื่อการส่งเสริมสนับสนุนความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลได้รับการพัฒนาขึ้น การนำเอากลไก Solidarity Mechanism ของฟีฟ่ามาบังคับใช้จึงเป็นความท้าทายประการหนึ่งในการสร้างสมดุลการแข่งขัน

ระหว่างบรรดาสโมสรกีฬาฟุตบอลในด้านการลงทุนทางการเงินเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจและความถูกต้องชอบธรรมในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร

คำสำคัญ: กลไก Solidarity Mechanism, ค่าตอบแทน Training Compensation, การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล, ความถูกต้องชอบธรรม, ฟุตบอล

Abstract

This paper explores the nature of FIFA's solidarity mechanism regulation in the global football industries and considers the disputes relating to training compensation between clubs. Because the FIFA's responsibility for the functioning of the promotion of integrity and the protection of fair competitions requires their confederations and affiliated associations to enact the solidarity mechanism forming Article 21 of the FIFA Regulations for the Status and Transfer of Players (RSTP), the right to move freely within the FIFA's global jurisdiction is conditional. While the key principles of FIFA's integrity initiative has undergone dramatic change over the past decade, as the highest governing body of football in the world has striven to improve global football regulatory standards and tackle competitive imbalance between football clubs. As FIFA's integrity promotion evolves, the applicability of the FIFA solidarity mechanism creates a perennial challenge for competitive balance between club's financial investment in football businesses and integrity of the transfer system for players.

Keywords: Solidarity Mechanism, Training Compensation, Transfer of Players, Integrity, FIFA

1. บทนำ

สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association) หรือฟีฟ่า (FIFA) ในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลสูงสุด¹ ได้ให้อำนาจสถาบันนิติบัญญัติ (FIFA Legislative Bodies) และสถาบันบริหารปกครอง (FIFA Administrative Bodies) ในการออกกฎระเบียบและดำเนินกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลที่ส่งเสริมสนับสนุนการแสดงพฤติกรรมหรือกำหนดความประพฤติปฏิบัติของบรรดาสมาชิกของฟีฟ่าที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่า (FIFA Affiliated Members)² เมื่อสมาชิกของฟีฟ่าเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลสากลและดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลเพื่อแสวงหารายได้ เหตุนี้เองฟีฟ่าจึงได้กำหนดนโยบายที่ประกอบไปด้วยเกณฑ์มาตรฐานสำหรับควบคุมการแสดงพฤติกรรมหรือการประพฤติปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นธรรม (Fairness) และความถูกต้องชอบธรรม (Integrity) ในการดำเนินกิจกรรม³ ไม่ว่าจะกิจกรรมดังกล่าวจะเป็นกิจกรรมทางการบริหารปกครองที่ดำเนินโดยสมาชิกของฟีฟ่าหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจขององค์กรกีฬาฟุตบอลที่เป็นสมาชิกของฟีฟ่า⁴ โดยนโยบายเช่นนี้มีพื้นฐานมาจากหลักแห่งความประพฤติหรือจริยธรรมจรรยาบรรณของบรรดาสมาชิกของฟีฟ่าในฐานะที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลหรือดำเนินกิจกรรมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพื่อการอยู่ร่วมกันในวงการกีฬาฟุตบอลโดยปราศจากความบาดหมางหรือข้อขัดแย้งระหว่างบรรดาสมาชิกของฟีฟ่าด้วยกัน รวมทั้งนโยบายดังกล่าวอาจถูกยึดถือเป็นแนวทางในการขจัดความประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมและลดการเอารัดเอาเปรียบที่ไม่เป็นธรรม ในลักษณะที่ทำให้สมาชิกของฟีฟ่าอีกฝ่ายหนึ่งไปเอารัดเอาเปรียบสมาชิกของฟีฟ่าอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร ไม่ว่าจะฝ่ายที่เสียเปรียบนั้นได้รู้ หรือไม่รู้จักถึงการเสียเปรียบนั้นก็ตาม

¹ Boillat, Camille & Poli, Raffaele. *Governance Models Across Football Associations and Leagues*. Neuchâtel: Centre International d'Etude du Sport, 2014.

² Fédération Internationale de Football Association. “FIFA Statutes May 2022 edition.” Accessed August 3, 2022 https://digitalhub.fifa.com/m/3815fa68bd9f4ad8/original/FIFA_Statutes_2022-EN.pdf

³ Foulkes, George. *Football governance: business and values*. Strasbourg Cedex: Parliamentary Assembly of the Council of Europe, 2021.

⁴ Hylton, J. Gordon. “How FIFA Used the Principle of Autonomy of Sport to Shield Corruption in the Sepp Blatter Era.” *Maryland Journal of International Law* 32, no.1 (2017).

หากมีข้อกระทบสิทธิต่อสมาชิกของฟีฟ่าอันเนื่องมาจากกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองของฟีฟ่าหรือข้อกระทบสิทธิระหว่างบรรดาสมาชิกของฟีฟ่า ผู้ถูกกระทบสิทธิย่อมสามารถโต้แย้งการกระทำดังกล่าวหรือนำข้อพิพาทดังกล่าวเข้าสู่การตรวจสอบความเป็นธรรมหรือความชอบด้วยกฎระเบียบที่ฟีฟ่าได้บัญญัติเอาไว้ โดยนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า (FIFA Judicial Process) ที่มีสถาบันตุลาการ (Judicial Bodies) ของฟีฟ่ามาทำหน้าที่ตรวจสอบความเป็นธรรมหรือความชอบด้วยกฎระเบียบของการกระทำเพื่อการบริหารปกครองของฟีฟ่าหรือข้อตกลงข้อสัญญาระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน⁵ โดยฟีฟ่าได้กำหนดวิธีพิจารณาคดีที่วงการกีฬาสากลยอมรับนับถือและนำมาใช้ในวงการกีฬาฟุตบอลสากลเป็นการเฉพาะ โดยมีสถาบันตุลาการเฉพาะในรูปแบบศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่า (FIFA Football Tribunal) มาทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างฟีฟ่ากับสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกของฟีฟ่าด้วยกัน⁶

สำหรับข้อขัดแย้งระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอล (Conflicts between Clubs) ที่อยู่ภายใต้การปกครองควบคุมของฟีฟ่าด้วยกัน ที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล นั่นก็คือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับข้อสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Player Transfer Agreements)⁷ โดยทั่วไปนักกีฬาฟุตบอล (Players) ย่อมตกลงหรือผูกพันตนยินยอมเล่นกีฬาฟุตบอลให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัด (Affiliate Clubs) และสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดก็ตกลงจะให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งอย่างใดตลอดระยะเวลาที่เล่นกีฬาฟุตบอลในนามสโมสรกีฬาฟุตบอลหรือตลอดระยะเวลาที่สังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอล⁸ แต่นักกีฬาฟุตบอลก็อาจสมัครใจไปสังกัดกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่น การเคลื่อนย้ายอาจเป็นการเคลื่อนย้ายจากสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมไปพำนักอยู่ไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัด

⁵ Fédération Internationale de Football Association. "Judicial bodies." Accessed August 2, 2022 <https://www.ffa.com/en/legal/judicial-bodies>

⁶ Fédération Internationale de Football Association. "Football Tribunal." Accessed August 4, 2022 <https://www.ffa.com/legal/football-tribunal>

⁷ Hoey, Sam and Peeters, Thomas and Principe, Francesco. "The transfer system in European football: a pro-competitive no-poaching agreement?." Tinbergen Institute Discussion Paper 2020-034/VI, (2020).

⁸ Czarnota, A. Paul. "FIFA Transfer Rules and Unilateral Termination Without "Just Cause". " Berkeley Journal of Entertainment & Sports Law 2, no.1 (2013).

ใหม่ที่อยู่ในประเทศเดียวกันหรือเป็นการโยกย้ายจากสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมในประเทศหนึ่งไปพำนักอยู่ไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ที่อยู่อีกประเทศหนึ่ง แต่การโยกย้ายเช่นว่านี้มักมีเป้าหมายสำคัญประการหนึ่ง นั่นก็เพื่อการเล่นกีฬาฟุตบอลที่ทำงานที่สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับตนเอง⁹ (เช่น การได้ค่าจ้างเพิ่มขึ้น การได้รับสวัสดิการที่ดีขึ้น เป็นต้น) สำหรับสาเหตุประการสำคัญของข้อขัดแย้งเช่นว่านี้นั้นก็คือสโมสรกีฬาฟุตบอลที่นักกีฬาฟุตบอลประสงค์จะโอนย้ายเข้ามาร่วมสังกัดผู้ซึ่งมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจเหนือกว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม ถือเป็นโอกาสเอาเปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลคู่สัญญาต้นสังกัดเดิมอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจด้อยกว่าอย่างมาก ด้วยการเพิกเฉยไม่ยอมจ่ายค่าตอบแทนการฝึกสอนหรือค่าตอบแทน Training Compensation เพื่อทดแทนบุญคุณสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมที่ได้ฝึกสอนอบรมพัฒนาทักษะด้านกีฬาฟุตบอลจนนักกีฬาฟุตบอลดังกล่าวมีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญชำนาญในการเล่นกีฬาฟุตบอลเพื่อเลี้ยงชีพ ตลอดจนการฝึกสอนอบรมพัฒนาทักษะด้านกีฬาฟุตบอลจำต้องมีการใช้เงิน ทรัพย์สินและแรงงานของสโมสรต้นสังกัดเดิม¹⁰ นั้นหมายความว่า การฝึกสอนอบรมพัฒนาทักษะด้านกีฬาฟุตบอลต้องมีค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมจ่ายเพื่อฝึกสอนอบรมพัฒนาทักษะด้านกีฬาฟุตบอล¹¹ หากเกิดการเพิกเฉยไม่ยอมจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation โดยอาศัยอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจเหนือกว่า ย่อมทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมและความไม่ถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ไม่ว่าจะเป็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรจากสโมสรต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนย้ายภายในประเทศเดียวกัน (Same Jurisdictions) หรือไม่ว่าสโมสรต้นสังกัดเดิมกับสโมสรต้นสังกัดที่รับโอนย้ายจะอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของสมาคมกีฬาฟุตบอลต่างสมาคมกีฬาฟุตบอลกัน (Different Jurisdictions) ล้วนแล้วแต่อยู่ภายใต้บังคับ มาตรา 20 แห่งระเบียบของ

⁹ Center for the Law and Economics of Sport & KEA European Affairs. “KEA – CDES: Study on the economic and legal aspects of transfers of players.” Accessed August 2, 2022

<https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>

¹⁰ Fédération Internationale de Football Association. “Circular no. 769 Revised FIFA Regulations for the Status and Transfer of Players.” Accessed August 2, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/52905820e6b2bd01/original/dm13hvtpgzmjkb5hixd-pdf.pdf>

¹¹ de Weger, Frans. “Training compensation and the relevance of a valid waiver.” The International Sports Law Journal 13, (2013).

ฟีฟ่าว่าด้วยสถานะของนักกีฬาฟุตบอลและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า (FIFA Regulations for the Status and Transfer of Players หรือระเบียบ RSTP)¹² ที่กำหนดเงื่อนไขที่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนต้องจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation ให้แก่สโมสรต้นสังกัดเดิม ในสองกรณี¹³ ได้แก่ (ก) กรณีที่นักกีฬาฟุตบอลขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศของสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลมาอยู่ภายใต้สังกัด (when a player is registered for the first time as a professional) และ (ข) กรณีที่นักกีฬาฟุตบอลได้ย้ายมาอยู่ภายใต้สังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอล ซึ่งระเบียบ RSTP ระบุให้มีการจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation ทุกครั้งที่มีการโอนย้ายข้ามสโมสร จนกระทั่งสิ้นสุดปีปฏิทินที่นักกีฬาฟุตบอลมีอายุครบ 23 ปีบริบูรณ์ (each time a professional is transferred until the end of the calendar year of his 23rd birthday)

เหตุนี้เองฟีฟ่าจึงกำหนดกรอบของการใช้หลักความสำคัญกับความศักดิ์สิทธิ์ของเจตนา (Freedom of Will) ในการทำข้อสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร เพื่อแก้ไขความไม่เป็นธรรมและความไม่สงบสุขในสังคมดังกล่าว โดยกำหนดแนวทางให้แก่สมาคมกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่า เพื่อใช้ในการพิจารณาว่าข้อสัญญาหรือข้อตกลงใดที่ละเลยหรือเพิกเฉยต่อการจ่ายค่าตอบแทนการฝึกสอน ย่อมไม่เป็นธรรมและไม่ถูกต้องชอบธรรม พร้อมกับให้อำนาจแก่ศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าที่จะสั่งให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรมในลักษณะที่ไม่ได้ตกลงเรื่องค่าตอบแทนการฝึกสอนเอาไว้หรือตกลงกันเอาไว้ แต่ไม่ได้สมดุลระหว่างสัดส่วนของรายจ่ายเพื่อฝึกสอนอบรมพัฒนาทักษะด้านกีฬาฟุตบอลที่สโมสรต้นสังกัดเดิมได้จ่ายไป กับประโยชน์ทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่นักกีฬาฟุตบอลประสงค์จะโอนย้ายเข้ามาร่วมสังกัดพึงได้รับ ศาลกีฬาฟุตบอลสากลอาจสั่งให้ข้อสัญญาหรือข้อตกลงนั้นมีผลใช้บังคับเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี¹⁴

¹² Fédération Internationale de Football Association. "Regulations on the Status and Transfer of Players March 2022 edition." Accessed August 2, 2022 <https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

¹³ Mohsen Parsa. "FIFA Player Transfers 101: Training Compensation, Solidarity Payments & Calculations." Accessed August 4, 2022 <https://www.parsalaw.com/fifa-player-transfers>

¹⁴ Fédération Internationale de Football Association. "Commentary on the Regulations on the

นอกจากนี้ฟีฟ่ายังได้พัฒนากลไก Solidarity Mechanism อันเป็นกลไกหนึ่งที่ฟีฟ่าได้นำมาใช้เพื่อจัดซื้อสัญญาหรือข้อตกลงซึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่าอีกฝ่ายหนึ่งได้เปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่าที่เป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร¹⁵ ไม่ว่าฝ่ายที่เสียเปรียบนั้นได้รู้หรือไม่รู้ถึงการเสียเปรียบนั้นก็ตามแล้ว ข้อสัญญาหรือข้อตกลงดังกล่าวเป็นข้อสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร โดยที่กลไกเช่นนี้ใช้บังคับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามประเทศ (International Transfer of A Player) จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง¹⁶

กลไก Solidarity Mechanism ของฟีฟ่ามักดำเนินตามกลไกที่ต่อเมื่อนักกีฬาฟุตบอลต้องการย้ายจากสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ ทั้งที่สัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลระหว่างนักกีฬาฟุตบอลกับสโมสรต้นสังกัดเดิมไม่สิ้นสุดลง แล้วสัญญาจ้างเป็นสัญญาที่มีกำหนดระยะเวลาจ้างที่แน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรจากสโมสรต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนย้าย การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลที่สโมสรต้นสังกัดเดิมกับสโมสรต้นสังกัดที่รับโอนย้ายอยู่กันคนละประเทศ (Different Jurisdictions) ก็ย่อมอยู่ภายใต้บังคับใช้ของกลไกที่ครอบคลุมนิติสัมพันธ์ดังกล่าว¹⁷ อีกทั้งกลไกเช่นนี้ก็ยังบังคับครอบคลุมไปถึงการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรจากสโมสรต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนย้าย โดยที่สโมสรต้นสังกัดเดิมกับสโมสรต้นสังกัดที่รับโอนย้ายจะอยู่ภายใต้

Status and Transfer of Players.” Accessed August 2, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/346c4da8d810fbea/original/Commentary-on-the-FIFA-Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-Edition-2021.pdf>

¹⁵ กลไกเช่นนี้เป็นกลไกที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การแข่งขันทางการค้าในวงการกีฬาฟุตบอลสากลต้องอยู่ภายใต้ความสมดุลการแข่งขัน (Competitive Balance) เพื่อป้องกันไม่ไห้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่เป็นสมาชิกของฟีฟ่าสามารถใช้อำนาจทางเศรษฐกิจของตนทำสัญญาหรือข้อตกลงอันนำไปสู่การใช้อำนาจผูกขาดเหนือธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลสากล โปรดดูเพิ่มเติมใน Blackshaw, Ian, & Boris Kolev. "Irregularity of solidarity or solidarity in the irregularity: the case against the applicability of the FIFA solidarity mechanism only to international transfers." *The International Sports Law Journal*, no. 3-4, July-Oct. (2009).

¹⁶ Laskowski, Jakub. "Solidarity compensation framework in football revisited." *The International Sports Law Journal* 18, (2018).

¹⁷ Brennan, D. Terence. "Overcompensation: the battle for training compensation and solidarity in United States Soccer." *The International Sports Law Journal* 16, (2017).

การบริหารปกครองของสมาคมกีฬาฟุตบอลเดียวกัน แต่นักกีฬาฟุตบอลได้รับการศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอลจากสมาคมกีฬาฟุตบอลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นต้นสังกัดของทั้งสโมสรต้นสังกัดเดิมกับสโมสรต้นสังกัดที่รับโอนย้าย (Clubs Outside the Associations Jurisdiction) เช่นนี้สโมสรต้นสังกัดที่รับโอนย้ายต้องจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอลหรือเงิน Solidarity Payments ภายใต้งบโอนในเรื่องของช่วงอายุของนักกีฬาฟุตบอลที่ได้รับการศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอล โดยที่เงินช่วยเหลือเช่นนี้จะถูกแจกจ่าย (Distributed) ไปให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอลให้แก่นักกีฬาฟุตบอลระหว่างที่นักกีฬาฟุตบอลมีอายุ 12 ปีถึง 23 ปีบริบูรณ์ ในอัตราส่วนที่เหมาะสม (Proportional Rate)¹⁸

บทความฉบับนี้มุ่งอธิบายกลไก Solidarity Mechanism ที่ประกอบด้วยกลไกส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจ่ายค่าตอบแทนการฝึกสอนและกลไกกำหนดให้มีการจ่ายเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอล รวมทั้งวิพากษ์ว่ากลไกดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอล (Freedom of Players) ในฐานะที่นักกีฬาฟุตบอลก็เป็นแรงงานในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลสากล พร้อมกับอภิปรายบทบาทของกระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า ในฐานะที่มีหน้าที่ภารกิจสนับสนุนให้บรรดาสมาชิกบริหารปกครองหรือกำกับควบคุมความสัมพันธ์ระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลกับสโมสรกีฬาฟุตบอลและความสัมพันธ์ระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลกับนักกีฬาฟุตบอล ให้ดำเนินกลไก Solidarity Mechanism ในลักษณะที่มุ่งเน้นให้เกิดความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากลที่ฟีฟ่าใช้อำนาจบริหารปกครองหรือกำกับควบคุม

¹⁸ Football Association of Ireland. "FIFA Solidarity and Compensation Payments." Accessed August 3, 2022 <https://www.fai.ie/domestic/governance/fifa-solidarity-and-compensation-payments>

2. กลไก Solidarity Mechanism

แม้ว่านักกีฬาฟุตบอลจะถือเป็นแรงงานที่จะต้องใช้แรงงานหรือตกลงจะทำกิจการงานให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดที่ได้ให้โอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลหรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในนามสโมสร แต่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดก็ต้องจ่ายค่าจ้างหรือมอบผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ให้แก่นักกีฬาฟุตบอลเพื่อจูงใจให้นักกีฬาฟุตบอลตกลงใจจะทำงานให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลหรือร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในนามสโมสรกีฬาฟุตบอล¹⁹ ทั้งสโมสรกีฬาฟุตบอลยังต้องคอยลงทุนด้วยเงิน ทรัพย์สินหรือแรงงานเพื่อให้เกิดการศึกษาอบรม เพิ่มพูนทักษะและฝึกฝนความเชี่ยวชาญชำนาญในการเล่นกีฬาฟุตบอลให้กับนักกีฬาฟุตบอล อันนำไปสู่ชัยชนะในการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่สโมสรกีฬาฟุตบอลเข้าร่วมการแข่งขันหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใดที่สโมสรกีฬาฟุตบอลมุ่งแสวงหา เช่นนี้ในวงการกีฬาฟุตบอลสากลจึงนับถือว่าการที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดของนักกีฬาฟุตบอลเคยให้การศึกษาอบรมหรือเคยฝึกฝนทักษะให้แก่นักกีฬาฟุตบอล สโมสรกีฬาฟุตบอลจึงเป็นสถาบันกีฬาที่มีพระคุณต่อนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัดเป็นอย่างมาก เพราะในระหว่างที่นักกีฬาฟุตบอลอยู่ภายใต้สังกัด สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดจัดหาผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล มาถ่ายทอดทักษะและความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเล่นกีฬาฟุตบอล พร้อมกับจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักกีฬาฟุตบอลเพื่อให้นักกีฬาฟุตบอลในด้านอุปโภคหรือบริโภคในขณะที่ใช้ชีวิตในฐานะนักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัด ดังนั้นการคำนึงถึงบุญคุณและการกตัญญูรู้คุณต่อสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกฝนให้นักกีฬาฟุตบอลได้มีทักษะ มีความสามารถ จนกลายมาเป็นนักกีฬาฟุตบอลที่สามารถประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ จึงที่เป็นความถูกต้องชอบธรรมที่วงการกีฬาฟุตบอลสากลยอมรับ ทั้งยังถือเป็นกฎศีลธรรมที่วงการกีฬาฟุตบอลสากลพึงยอมรับนับถือร่วมกัน ขณะเดียวกันผู้คนในแวดวงกีฬาฟุตบอลสากลอื่นๆ ก็พึงระลึกถึงความถูกต้องชอบธรรมในทำนองนี้ พร้อมกับประพฤติปฏิบัติเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสโมสรกีฬาฟุตบอลในฐานะที่เคยให้การอบรมมเพาะแก่นักกีฬาฟุตบอลให้สามารถเลี้ยงชีพได้และกลายมาเป็นนักกีฬาฟุตบอลที่มีทักษะในการเล่นกีฬาฟุตบอล

¹⁹ Késenne, Stefan. The economic theory of professional team sports: an analytical treatment. Cheltenham, UK; Northampton, MA: Edward Elgar, 2007.

ความถูกต้องชอบธรรมเช่นว่านี้ได้ถูกใช้เป็นบรรทัดฐานในการวางกฎกติกาให้ผู้อยู่ในวงการกีฬายอมรับนับถือหรือประพฤติปฏิบัติในทางธุรกิจเพื่อคำนึงถึงบุญคุณของสโมสรต้นสังกัดที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมและคำนึงถึงการลงทุนสำหรับพัฒนานักกีฬาฟุตบอลที่เคยอยู่ภายใต้สังกัด²⁰ โดยเขียนความถูกต้องชอบธรรมเช่นว่านี้มาเขียนเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ความถูกต้องชอบธรรมเช่นว่านี้พึงใช้ยื่นหรืออ้างอิงได้กับผู้คนในแวดวงกีฬาฟุตบอลสากลทุกคน ความถูกต้องชอบธรรมเช่นว่านี้อาจถูกนำมาเขียนเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบของกฎระเบียบของวงการกีฬาฟุตบอลสากล อันก่อให้เกิดหน้าที่แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ที่จะต้องยอมรับนับถือบุญคุณของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมหรือคำนึงถึงบุญคุณที่เคยลงทุนเพื่อให้การศึกษาฝึกอบรมแก่นักกีฬาฟุตบอล แล้วบุญคุณที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมนักกีฬาฟุตบอลในสังกัดเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ย่อมคงอยู่ตลอดไป

ดังนั้นการคำนึงถึงบุญคุณของสโมสรต้นสังกัดที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมนักกีฬาฟุตบอลที่อยู่หรือเคยอยู่ภายใต้สังกัดถือเป็นความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ไม่เพียงผู้ที่อยู่ในวงการกีฬาฟุตบอลสากลต้องยอมรับนับถือความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล เช่นว่านี้แล้ว กฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาสมาชิกของฟีฟ่าซึ่งมีฐานะเป็นกฎระเบียบสำหรับกำกับดูแลให้บรรดาสมาชิกปฏิบัติให้ถูกต้องชอบธรรมอย่างหนึ่ง ก็ถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้บังคับกับความสัมพันธ์ในเรื่องของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Transfer of Players) ซึ่งกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาสมาชิกของฟีฟ่านี้ มีฐานะเป็นวิธีปฏิบัติในทางการดำเนินธุรกิจการค้าหรือการเจรจาตกลงระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัด แล้วยังเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ประกอบในการระงับข้อพิพาทระหว่างบรรดาสมาชิกเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร รวมทั้งเป็นกฎเกณฑ์ทางการธุรกิจการค้าของวงการกีฬาฟุตบอลสากลที่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดต้องยอมรับนับถือบุญคุณของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมที่เคยมีต่อนักกีฬาฟุตบอลที่เคยอยู่ภายใต้สังกัด กฎเกณฑ์ในรูปแบบนี้มีฐานะเป็นวิธีปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจการค้าและจารีตประเพณีในการจัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร

²⁰ International Olympic Committee. "What is free transfer in football." Accessed August 6, 2022 <https://olympics.com/en/featured-news/what-is-free-transfer-in-football>

(Player Transfer Agreements) ระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการโอนย้ายข้ามสโมสรเกิดขึ้นก่อนครบกำหนดระยะเวลาในสัญญาจ้างระหว่างนักกีฬาฟุตบอลกับสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม (Before the Expiry of Employment Contract) เพราะฟีฟ่าได้วางกฎระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดความสัมพันธ์และการเจรจาตกลงระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัด โดยสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดต้องไม่ทำข้อสัญญาหรือข้อตกลงซึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดได้เปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมเกินสมควร ไม่ว่าฝ่ายที่เสียเปรียบนั้นได้รู้หรือไม่รู้ถึงการเสียเปรียบนั้นก็ตาม²¹ ข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรที่ทำให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดได้เปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมแล้ว ถือว่าเป็นข้อสัญญาที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม เมื่อถือว่าข้อสัญญาที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมแล้ว กฎระเบียบของฟีฟ่าจึงได้วางหลักเกณฑ์ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดต้องคำนึงถึงบุญคุณของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมที่เคยลงทุนเป็นเงิน ทรัพย์สินหรือแรงงานเพื่อให้การศึกษาฝึกอบรมแก่นักกีฬาฟุตบอลในขณะที่อยู่ภายใต้สังกัดของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม เพราะสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดสูญเสียโอกาสทางธุรกิจหรือผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจบางอย่างไป ในการเลือกตัดสินใจยินยอมให้นักกีฬาฟุตบอลภายใต้สังกัดของตนเองย้ายไปสังกัดกับสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ เหตุนี้เองฟีฟ่าจึงวางหลักเกณฑ์กำหนดกลไก Solidarity Mechanism เอาไว้ในมาตรา 21 แห่งระเบียบ RSTP

มาตรา 21 แห่งระเบียบของฟีฟ่าว่าด้วยสถานะของนักกีฬาฟุตบอลและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่าหรือระเบียบ RSTP ได้วางหลักเกณฑ์ห้ามสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดผู้ซึ่งอาจมีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจเหนือกว่าถือโอกาสเอาเปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งอาจมีอำนาจต่อรอง

²¹ กลไกเช่นนี้ยังเป็นกลไกที่ช่วยรักษาเสถียรภาพของสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอล (Maintenance of Contractual Stability) ไม่ให้คู่สัญญาต่างฝ่ายต่างได้เปรียบหรือเสียเปรียบไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน โปรดดูเพิ่มเติมใน Blanpain, Roger. The legal status of sportsmen and sportswomen under international, European and Belgian national and regional law. The Hague ; New York : Kluwer Law International, 2003.

ทางเศรษฐกิจน้อยกว่า เมื่อทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (ก่อนที่สัญญาจ้างระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับนักกีฬาฟุตบอลจะสิ้นสุด) แล้วข้อตกลงดังกล่าวกลับไม่ได้ระบุข้อตกลงเกี่ยวกับค่าตอบแทนการฝึกสอน (หรือค่าตอบแทน Training Compensation) และเงินช่วยเหลือเพิ่มเติมให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมทักษะกีฬาฟุตบอล (หรือเงิน Solidarity Payments) ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งพึงได้รับตามสมควร ในฐานะที่มีคุณูปการต่อนักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์จะย้ายไปสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอล จากการที่ได้ลงทุนที่เป็นเงิน ทรัพย์สินและแรงงานมาพัฒนาทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลแก่นักกีฬาฟุตบอลดังกล่าว ซึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดของตนย่อมมีแนวโน้มที่จะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการลงทุนของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม หลักเกณฑ์ในมาตรา 21 ของระเบียบ RSTP ย่อมเป็นแนวทางให้แก่แผนกคดีระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution Chamber หรือ DRC) ของศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่า (FIFA Football Tribunal) เพื่อใช้ในการพิจารณาว่าข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรใดที่ไม่เป็นธรรม และให้อำนาจแก่ศาลดังกล่าวที่จะสั่งให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาอยู่ภายใต้สังกัดของตนจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation และจ่ายเงิน Solidarity Payments เพื่อให้ข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรนั้นมีผลใช้บังคับอย่างเป็นธรรม (Fair) และพอสมควรแก่กรณี (Proportional)

3. การจ่ายเงิน Solidarity Payments

กลไก Solidarity Mechanism ไม่กำหนดให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลจะต้องจ่ายเงิน Solidarity Payments ให้กับทุกสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลที่รับโอนมาเข้าสังกัด แต่ฟีฟ่ากำหนดให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลจะต้องจ่ายเงิน Solidarity Payments ให้เฉพาะสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลที่เคยให้การศึกษาฝึกอบรมด้านกีฬาฟุตบอลแก่นักกีฬาฟุตบอลที่ประสงค์จะโอนย้ายมาสังกัดในระหว่างช่วงอายุ 12 ปีบริบูรณ์ถึง 23 ปีบริบูรณ์เท่านั้น (Clubs that trained the player between 12th and 23rd birthday) โดยที่ฟีฟ่ากำหนดเอาไว้ว่าที่มาของเงิน Solidarity Payments ให้มาจากการหักในอัตราร้อยละ 5 ของจำนวนค่าธรรมเนียม

การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล (Five percent of the transfer fee) ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลจะต้องจ่ายให้เฉพาะสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม แต่หากการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเกิดขึ้นก่อนนักกีฬาฟุตบอลอายุครบ 23 ปีบริบูรณ์จำนวนเงิน Solidarity Payments ก็อาจคิดคำนวณลดลงไปกว่าอัตราร้อยละ 5 (Less than five percent) ตามอายุของนักกีฬาฟุตบอล โดยให้ลดในอัตราร้อยละ 0.5 จากร้อยละ 5 ของจำนวนค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล (0.5% shall be deducted from 5%) ในแต่ละช่วงอายุก่อนนักกีฬาฟุตบอลอายุครบ 23 ปีบริบูรณ์ลดหลั่นไป)

หลักเกณฑ์ในมาตรา 21 ของระเบียบ RSTP ที่เกี่ยวกับการจ่ายเงิน Solidarity Payments ยังสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในมาตรา 7 แห่งระเบียบ RSTP ที่เกี่ยวกับหนังสือเดินทางนักกีฬาฟุตบอลหรือหนังสือ Player Passport กล่าวคือฟีฟ่าได้ให้อำนาจแก่สมาคมกีฬาฟุตบอลในแต่ละประเทศที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกของฟีฟ่า (Registering Association) ในการออกหนังสือ Player Passport เพื่อใช้เป็นเอกสารแสดงตนของนักกีฬาฟุตบอลประกอบ การเคลื่อนย้ายถิ่นฐานหรือเดินทางไปปฏิบัติงานยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้สังกัดของฟีฟ่า โดยหนังสือ Player Passport จะปรากฏข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬาฟุตบอล เช่น ชื่อ วันเดือนปีเกิด เพศ และสถานที่เกิดของผู้ถือหนังสือ รายชื่อสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม ชื่อของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดในปัจจุบัน ข้อมูลการโอนย้ายข้ามสโมสร รวมทั้งข้อมูลทางการเงินอื่นๆ (Payment Obligations) เกี่ยวกับการโอนย้ายข้ามสโมสร เช่น ข้อมูลการจ่ายเงิน Solidarity Payments ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลมาเข้าอยู่ภายใต้สังกัดจะต้องจ่ายสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม เป็นต้น

4. ข้อเปรียบเทียบระหว่างการจ่ายเงิน Solidarity Payments และการจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation

แม้ว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตน จะมีเสรีภาพในการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร อันอยู่บนพื้นฐานของหลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา นั้นหมายความว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายย่อมมีบุคคลสิทธิหรือต่างฝ่ายต่างมีสิทธิในอันที่จะบังคับให้สโมสรกีฬาฟุตบอลซึ่งเป็นคู่สัญญาอีกฝ่ายกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อตกลงดังกล่าว แต่หากสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนงดเว้นไม่ยอมปฏิบัติตาม การจ่ายเงิน Solidarity Payments และค่าตอบแทน Training Compensation ตามเงื่อนไขที่ระเบียบ RSTP มาตรา 20 และมาตรา 21 ได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ เช่นนี้ฟีฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาย่อมมีอำนาจเข้าแทรกแซง เพราะการละเลย เพิกเฉยหรืองดเว้นปฏิบัติการจ่ายเงินหรือค่าตอบแทนเช่นนี้ เป็นการต้องห้ามตามระเบียบ RSTP อย่างชัดเจน ซ้ำยังเป็น การขัดต่อความเป็นธรรมหรือความถูกต้องชอบธรรมที่ผู้คนในวงการกีฬาฟุตบอลสากล ยอมรับนับถือ อีกทั้งฟีฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลสูงสุดยังกำหนดกรอบเสรีภาพของการทำข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร โดยมุ่งให้เกิดความถูกต้องชอบธรรมหรือความเป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน Solidarity Payments และค่าตอบแทน Training Compensation ย่อมมีเงื่อนไขที่แตกต่างกันออกไป อาทิ (ก) การจ่ายเงิน Solidarity Payments เป็นการจ่ายในกรณีที่มีการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างประเทศ (ระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดอีกสมาคมกีฬาฟุตบอลประเทศหนึ่งไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดสมาคมกีฬาฟุตบอลอีกประเทศหนึ่ง) (International Transfer) แล้วการโอนย้ายเกิดขึ้นในขณะที่นักกีฬาฟุตบอลมีสถานะเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพแล้ว (นักกีฬาฟุตบอลได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเรียบร้อยแล้ว) แต่การจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation เป็นการจ่ายในกรณีที่นักกีฬาฟุตบอลกำลังจะทำสัญญาเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพครั้งแรก (นักกีฬาฟุตบอลกำลังจะขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ) แล้วเป็นการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม เพื่อตอบแทนที่เคยให้การศึกษอบรมทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลแก่นักกีฬาฟุตบอลเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพนักกีฬาฟุตบอล แล้วสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดใน

สโมสรของตนก็ยังอาจได้ประโยชน์จากทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลของนักกีฬาฟุตบอล (ข) อัตราค่าตอบแทน Training Compensation ถูกกำหนดโดยฟีฟ่า ในรูปแบบของอัตรา Training Costs เอาไว้ในท้ายระเบียบ RSTP ซึ่งคิดตามจำนวนปีที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมได้ให้การศึกษาอบรมแก่นักกีฬาฟุตบอล แต่การจ่ายเงิน Solidarity Payments คิดในอัตราสูงสุดได้ร้อยละ 5 ของจำนวนค่าธรรมเนียมโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรที่ตกลงกันระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตน และ (ค) ค่าตอบแทน Training Compensation ต้องมีการจ่ายต่อเมื่อมีการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดอีกสมาคมกีฬาฟุตบอลประเทศหนึ่งไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดสมาคมกีฬาฟุตบอลอีกประเทศหนึ่ง จนกว่าจะถึงสิ้นปีปฏิทินในปีที่นักกีฬาฟุตบอลที่โอนย้ายข้ามสโมสรมีอายุครบ 23 ปีบริบูรณ์ โดยค่าตอบแทน Training Compensation จะต้องจ่ายให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม แม้ว่าการโอนย้ายจะเกิดขึ้นเมื่อสัญญาจ้างระหว่างสโมสรฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับนักกีฬาฟุตบอลยังมีผลอยู่หรือสิ้นสุดลงแล้ว (During or at the end of the player's contract) หรือไม่ว่าจะมีการจ่ายค่าธรรมเนียมโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือไม่ก็ตาม ในทางตรงข้ามการจ่ายเงิน Solidarity Payments เป็นการจ่ายเงินโดยมีเงื่อนไขว่าต้องมีการจ่ายค่าธรรมเนียมโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรเท่านั้น (If a player is transferred for a fee) แล้วการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรดังกล่าวต้องเป็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดอีกสมาคมกีฬาฟุตบอลประเทศหนึ่งไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลที่สังกัดสมาคมกีฬาฟุตบอลอีกประเทศหนึ่ง ในลักษณะที่เป็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรก่อนที่สัญญาจ้างระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมกับนักกีฬาฟุตบอลจะสิ้นสุดลง (Prior to the expiry of his employment contract) เป็นต้น

5. กลไก Solidarity Mechanism กับกระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า

เมื่อเกิดข้อพิพาทระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลกับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนขึ้น ไม่ว่าจะฝ่ายใดจะอยู่ในฐานะโจทก์หรือจำเลย ในมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงว่าด้วยการจ่ายเงิน Solidarity Payments และค่าตอบแทน Training Compensation ระเบียบ RSTP ได้วางหลักเกณฑ์กำหนดเขตอำนาจศาลของฟีฟ่า (Competence of FIFA) ที่บังคับใช้กับข้อพิพาทเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬา

ฟุตบอลข้ามสโมสรอยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถบรรลุความเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองของ ฟุตบอลตามเจตนารมณ์ของฟีฟ่าในการปกป้องความถูกต้องชอบธรรมและรักษาความยุติธรรมใน วงการกีฬาฟุตบอลสากล แล้วฟีฟ่าเองยังได้สร้างกระบวนการที่เอื้อต่อการใช้สิทธิเรียกร้องของ สิทธิเรียกร้องของคู่ความหรือคู่พิพาทผู้ถูกระทบสิทธิ ทั้งนี้กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า (FIFA Judicial Process) กำหนดขั้นตอนหรือวิธีดำเนินการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ่ายเงิน Solidarity Payments และค่าตอบแทน Training Compensation ระหว่างบรรดาสมาชิก โดยไม่ ใช้สถาบันตุลาการของรัฐในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักที่มีอยู่ในประเทศของบรรดาสมาชิก ของฟีฟ่า หากแต่คู่ความหรือคู่พิพาทต้องผูกพันปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า เพื่อแสวงหาความถูกต้องชอบธรรมและความเป็นธรรมให้แก่คู่ความหรือคู่พิพาทผู้ถูกระทบสิทธิ พร้อมกับฟีฟ่าได้สร้างสถาบัน ตุลาการของฟีฟ่า ได้แก่ ศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าหรือ ศาล FIFA Football Tribunal มาใช้อำนาจตุลาการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทและกำหนดโทษ รวมทั้ง แสวงหามาตรการเยียวยาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม อย่างเหมาะสม²² ซึ่งมาตรา 22 ของระเบียบ RSTP ได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าฟิฟาย่อมมีเขตอำนาจ ในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน Training Compensation ตามมาตรา 20 และ ข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ่ายเงิน Solidarity Payments ตามมาตรา 21 ดังรายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อพิพาทที่กล่าวเอาไว้ในตอนต้น อีกทั้งมาตรา 23 ของระเบียบ RSTP ยังได้กำหนดให้ศาล FIFA Football Tribunal มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ่ายเงิน Solidarity Payments และค่าตอบแทน Training Compensation ระหว่างบรรดาสมาชิก โดยศาล FIFA Football Tribunal พิจารณาแล้ว วินิจฉัยชี้ขาดให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้า มาสังกัดในสโมสรของตนจ่ายเงิน Solidarity Payments หรือค่าตอบแทน Training Compensation ให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอล ตามข้อเรียกร้อง (Claim) ของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอล²³

²² Fédération Internationale de Football Association. "Procedural Rules Governing the Football Tribunal Edition June 2022." Accessed August 4, 2022 <https://digitalhub.fifa.com/m/3a9aa6b9f55f48af/original/Procedural-Rules-Governing-the-Football-Tribunal-Edition-June-2022.pdf>

²³ LawInSport. "A Guide to Training Compensation and Solidarity Payments In Football." Accessed August 2, 2022 <https://www.lawinsport.com/topics/item/a-guide-to-training-compensation-and->

ถ้าสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล FIFA Football Tribunal ให้จ่ายเงิน Solidarity Payments หรือค่าตอบแทน Training Compensation ให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลภายในระยะเวลาที่ศาล FIFA Football Tribunal ได้กำหนดเอาไว้ (Consequences of failure to pay the relevant amounts in due time) สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนอาจได้รับโทษทางปกครองอันมีมูลเหตุจากการกระทำที่ฝ่าฝืนคำสั่งศาล โดยศาลอาจมีคำสั่งห้ามไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลดังกล่าวขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลใหม่เข้ามาอยู่ในสังกัดเพิ่มเติม ไม่ว่าจะนักกีฬาฟุตบอลดังกล่าวจะเป็นนักกีฬาฟุตบอลที่โอนย้ายข้ามสโมสรภายในประเทศหรือโอนย้ายข้ามสโมสรจากต่างประเทศ จนกว่าจะจ่ายจ่ายเงิน Solidarity Payments หรือค่าตอบแทน Training Compensation ตามจำนวนที่ศาลได้ระบุเอาไว้ในคำสั่ง (A ban from registering any new players, either nationally or internationally, up until the due amounts are paid) หากสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนยังไม่พอใจในผลของคำสั่งศาล FIFA Football Tribunal ให้จ่ายเงิน Solidarity Payments หรือค่าตอบแทน Training Compensation นั้น สโมสรกีฬาฟุตบอลดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะนำข้อพิพาทไปฟ้องเป็นคดีต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาสากล (Court of Arbitration for Sport หรือศาล CAS) ได้ต่อไป ให้คู่กรณีอุทธรณ์คำวินิจฉัยของศาล FIFA Football Tribunal นั้น โดยยื่นต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาสากลหรือศาล CAS ภายใน 21 วันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำวินิจฉัยดังกล่าว (Within 21 days of the notification of the grounds of the decision)²⁴

ตัวอย่างคดีเกี่ยวกับกลไก Solidarity Mechanism ภายใต้กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่าที่น่าสนใจ เช่น คดี Ante Rebić หรือคดีเกี่ยวกับการโอนย้ายนาย Ante Rebić นักกีฬาฟุตบอลจากสโมสรกีฬาฟุตบอล Eintracht Frankfurt e.V. ในประเทศเยอรมนีอันเป็นต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan ในประเทศอิตาลีอันเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ ซึ่งทั้งสองสโมสรต่างฝ่ายต่างก็เป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีชื่อเสียงและมีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง อย่างไรก็ตามสโมสรต้นสังกัดดั้งเดิมที่เคยให้การอบรมบ่มเพาะทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลและเคยถ่ายทอดเทคนิคการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นสูงแก่นาย Ante Rebić ตั้งแต่ครั้งนาย

solidarity-payments-in-football

²⁴ Ibid.

Ante Rebić ยังเป็นนักกีฬาฟุตบอลรุ่นเยาว์ นั่นก็คือสโมสรกีฬาฟุตบอล NK Imotski ในประเทศโครเอเชีย (นาย Ante Rebić เคยสังกัดสโมสร NK Imotski และลงทำการแข่งขันในนามสโมสร NK Imotski ระหว่างช่วงอายุ 15 ถึง 17 ปี) สโมสรกีฬาฟุตบอล NK Imotski ได้เรียกร้องให้สโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan ในประเทศอิตาลีอันเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่จ่ายเงิน Solidarity Payments แก่สโมสรตน สโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan ยกข้อต่อสู้ว่าสโมสรของตนไม่ต้องจ่ายดังกล่าวแก่สโมสร NK Imotski เพราะข้อตกลงการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอล Eintracht Frankfurt e.V. และสโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan เป็นข้อตกลงที่ปราศจากค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือคิดอัตราค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรเป็นศูนย์ (Zero Cost) ซึ่งข้อตกลงที่คิดอัตราค่าธรรมเนียมเป็นศูนย์เช่นนี้นี้ย่อมไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่จะให้กลไก Solidarity Mechanism ทำงานได้ นั้นหมายความว่าสโมสรกีฬาฟุตบอล NK Imotski ไม่สามารถเรียกร้องให้สโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan จ่ายเงิน Solidarity Payments ให้แก่สโมสรตน ในเวลาต่อมาได้มีคำวินิจฉัยของผู้พิพากษาคนเดียวในองค์คณะย่อยของศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าแผนกคดีระงับข้อพิพาท (Decision of the Single Judge the sub-committee of the DRC) ได้วินิจฉัยข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเอาไว้ โดยให้เหตุผลว่าสโมสรกีฬาฟุตบอล NK Imotski ไม่สามารถเรียกร้องให้สโมสรกีฬาฟุตบอล A.C. Milan จ่ายเงิน Solidarity Payments ให้แก่สโมสรตน เพราะหากไม่มีการคิดค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร หรือคิดอัตราค่าธรรมเนียมการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรเป็นศูนย์ในข้อตกลงการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอล ดังนี่ย่อมไม่เข้าเกณฑ์ที่กฎระเบียบของฟีฟ่ากำหนดเอาไว้ให้กลไก Solidarity Mechanism สามารถทำงานหรือดำเนินการได้²⁵ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปกลไก Solidarity Mechanism เป็นกลไกที่ส่งเสริมสิทธิของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลที่มีอยู่ตามระเบียบ RSTP เหนือสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับ

²⁵ คำวินิจฉัย Decision of the Single Judge the sub-committee of the Dispute Resolution Chamber (DRC) Passed on 6 August 2020, regarding solidarity contribution for the transfer the player Ante Rebić โปรดดูเพิ่มเติมใน Fédération Internationale de Football Association. “Decision of the Single Judge the sub-committee of the Dispute Resolution Chamber (DRC) Passed on 6 August 2020, regarding solidarity contribution for the transfer the player Ante Rebić.” Accessed August 3, 2022 <https://digitalhub.fifa.com/m/572818f68d06ab36/original/piln3rvdkm2o8krkhfri-pdf.pdf>

โอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตน ที่จะเรียกเอาเงิน Solidarity Payments ระเบียบ RSTP เป็นระเบียบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจอิสระในการบริหารปกครองตนเองของฟีฟ่าสำหรับ กำหนดให้บรรดาสมาชิกต้องปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism อย่างเคร่งครัด หากสโมสร กีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนไม่ปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism ก็ย่อมต้องเผชิญกับโทษทางปกครองกีฬาฟุตบอลสากล ได้แก่ คำสั่งห้ามไม่ให้สั่งห้าม ไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่ไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism ขึ้นทะเบียนนักกีฬา ฟุตบอลใหม่เข้ามาอยู่ในสังกัดเพิ่มเติม ในช่วงเวลาระหว่างปีที่ฟีฟ่าอนุญาตให้สามารถโอนย้าย นักกีฬาฟุตบอลจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่นมาสังกัดสโมสรของตนได้ (Ban on registration of new players in the following transfer window) รวมทั้งสโมสรกีฬาฟุตบอลดังกล่าวยังอาจ ต้องจ่ายเบี้ยปรับมีอัตราที่ค่อนข้างสูงให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอล (High interests to be paid to the entitled clubs)

6. ข้อวิพากษ์

แม้กลไก Solidarity Mechanism เป็นกลไกที่ถูกกำหนดขึ้นโดยมีเหตุผลเชื่อมโยงกับ ความถูกต้องชอบธรรมที่ผู้คนในวงการกีฬายอมรับนับถือและการดำรงความเป็นธรรมตาม เจตนาธรรมของฟีฟ่า แต่การดำเนินกลไก Solidarity Mechanism เช่นว่านี้อาจส่งผลกระทบต่อ เสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอล (Freedom of Players) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสรีภาพที่จะกระทำการ อย่างหนึ่งอย่างใดหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยปราศจากการควบคุมของระบบการ บริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าและการครอบงำสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัด ไม่ว่าจะ เป็นต้นสังกัดเดิมก็ดีหรือต้นสังกัดใหม่ก็ตาม²⁶ อีกทั้งการดำเนินกลไกดังกล่าวอย่างเคร่งครัดอาจ เป็นการหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้นักกีฬาฟุตบอลมีเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อการทำงาน หาเลี้ยงชีพ (Freedom of Movement for Workers) รวมทั้งยังเป็นการถูกบังคับให้อยู่ภายใต้

²⁶ Fédération Internationale de Football Association. “Update from FIFA on the Recommendations of the FIFA Human Rights Advisory Board.” Accessed August 3, 2022 <https://media.business-humanrights.org/media/documents/ot4pzfavdz5vjxbopxqz.pdf>

ข้อผูกพันตามระเบียบบางอย่างที่ปิดกั้นเสรีภาพในการเข้าร่วมทำงานกับองค์กร (Freedom of Association) ทำให้ไม่อาจไปเข้าร่วมสังกัดกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่นๆ ได้ตามใจปรารถนา²⁷

ประการแรก ระเบียบ RSTP เป็นกรอบกำหนดสถานการณ์ของนักกีฬาฟุตบอลที่จะต้องผูกพันภายใต้การปกครองควบคุมของ ฟิฟ่าหรือตกอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของสโมสรกีฬาฟุตบอล อีกทั้งการดำเนินกลไก Solidarity Mechanism เป็นผลพวงมาจากการพัฒนาระบบการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลของฟิฟ่าที่ประสงค์จะให้มีการดำเนินกิจกรรมกีฬาฟุตบอลภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วโลกและเป็นผลมาจากระบบการบริหารปกครองของฟิฟ่าที่มุ่งเน้นสร้างความเป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล แต่การดำเนินกลไก Solidarity Mechanism อาจก่อให้เกิดการปิดกั้นโอกาสของการขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลที่พึ่งตกลงย้ายจากสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมมาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ให้ทันกำหนดระยะเวลาการขึ้นทะเบียน (Registration Period) เพียงเพราะสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism ผลโดยตรงจากการไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักกีฬาฟุตบอลในสังกัดภายในระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ นั่นก็คือนักกีฬาฟุตบอลไม่อาจเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในนามของสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ได้ทันการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในฤดูกาล

ประการที่สอง แม้นักกีฬาฟุตบอลย่อมมีเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อแสวงหาโอกาสในการหาเลี้ยงชีพตนเอง และมีเสรีภาพในเข้าร่วมปฏิบัติงานให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลที่ตนพึงพอใจ แต่การดำเนินกลไก Solidarity Mechanism เป็นการใช้อำนาจอิสระในการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลเข้าแทรกแซงเสรีภาพทางเศรษฐกิจในการประกอบกิจการของสโมสรกีฬาฟุตบอลหรือประกอบอาชีพของนักกีฬาฟุตบอล ในลักษณะที่ขัดขวางทางทำมาหาได้ทางเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจของสโมสรกีฬาฟุตบอลที่ไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism และนักกีฬาฟุตบอลที่พึ่งย้ายเข้ามาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลใหม่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลทันกำหนดระยะเวลาการขึ้นทะเบียน เพียงเพราะสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism นั้นหมายความว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลที่ไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism ย่อมไม่อาจแสวงหาประโยชน์จากแรงงานของนักกีฬาฟุตบอลได้ แม้ว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลจะยอมตกลงจะให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นใด ตลอดเวลาที่

²⁷ Downey, Blair. "The Bosman Ruling: European Soccer - Above the Law." *Asper Review of International Business and Trade Law* 1, (2001).

นักกีฬาฟุตบอลตกลงอยู่ภายใต้สังกัดของตนเองก็ตาม ในทำนองเดียวกันนักกีฬาฟุตบอลที่ตกลงใจโอนย้ายเข้ามาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลที่ตนพึงพอใจ ก็ถูกปิดกั้นโอกาสปฏิบัติงานให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นๆ (ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้าง เช่น เงินรางวัลอึดฉัดให้กับนักกีฬาฟุตบอลสำหรับการทำประตู เป็นต้น) แก่ตนเองได้

การดำเนินระบบการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกของฟีฟ่า ผ่านการให้บรรดาสมาชิกแสดงเจตนายินยอมอยู่ภายใต้การบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่าและให้สมาชิกทำสัญญายินยอมผูกพันว่าจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับฉบับต่างๆ ของฟีฟ่า ทำให้บรรดาสมาชิกต้องอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่า ซึ่งหากบรรดาสมาชิกไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือข้อสัญญาที่ผูกพันจะอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่า สมาชิกก็ต้องรับผิดชอบในทางสัญญาอันเป็นไปตามหลักสัญญาต้องเป็นสัญญาหรือหลัก Pacta Sunt Servanda ดังนั้นระเบียบ RSTP และกลไก Solidarity Mechanism ก็ถือเป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองของฟีฟ่าที่อยู่บนพื้นฐานของหลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนาระหว่างบรรดาสมาชิกกับฟีฟ่าและหลักเสรีภาพในการประกอบกิจกรรมธุรกิจอุตสาหกรรมของฟีฟ่าและบรรดาผู้ที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของฟีฟ่า แต่หากพิจารณาถึงเสรีภาพส่วนบุคคลตามฐานแนวคิดปัจเจกชนนิยม (Individualism) การบังคับใช้ระเบียบ RSTP กับการดำเนินกลไก Solidarity Mechanism ก็อาจกระทบหรือจำกัดเสรีภาพของสโมสรกีฬาฟุตบอลและเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลไปบ้าง แม้ว่าเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลหรือสโมสรกีฬาฟุตบอลอาจถูกจำกัดได้โดยความสมัครใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลหรือเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฟีฟ่า การที่ฟีฟ่าใช้อำนาจเข้าแทรกแซงนั้น ก็อยู่บนฐานแนวคิดเสริมสร้างความถูกต้องชอบธรรมและต่อต้านการเอารัดเอาเปรียบที่ไม่เป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล โดยฟีฟ่าในฐานะที่เป็นองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลสูงสุดได้ใช้ระเบียบ RSTP และกลไก Solidarity Mechanism มาเป็นเครื่องมือในการแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของบรรดาสมาชิก (เช่น การทำข้อตกลงโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร เป็นต้น) ซึ่งองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลที่เป็นสมาชิกของฟีฟ่าก็ต้องกำหนดกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากล เช่น ออกบัญญัติกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อนำกลไก Solidarity Mechanism ไปปฏิบัติหรือออกคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่บรรดาสมาชิกของตน เมื่อไม่ยินยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism โดยกฎ ระเบียบหรือข้อบังคับของบรรดาองค์กรบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลสากลที่

เป็นสมาชิกของฟีฟ่าอาจกำหนดโทษและมาตรการเพื่อการบริหารปกครองกีฬาฟุตบอลเพื่อลงโทษแก่สมาชิกที่ไม่ยอมดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามกลไก Solidarity Mechanism

7. บทสรุป

การให้ความสำคัญกับความถูกต้องชอบธรรมและความเป็นธรรมในการทำข้อตกลง การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรของฟีฟ่า โดยคำนึงถึงบุญคุณที่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลเคยลงทุนพัฒนาทักษะและความสามารถของนักกีฬาฟุตบอล เป็นบ่อเกิดแห่งกลไก Solidarity Mechanism ที่ดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผนภายใต้ระเบียบ RSTP ของฟีฟ่า ควบคู่ไปกับการมุ่งจัดข้อตกลงและคำแจ้งความในสัญญาที่ฝ่ายสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนทำขึ้นเพื่อยกเว้นไม่ต้องจ่ายเงิน Solidarity Payments ให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอล อันถือเป็นข้อตกลงที่ไม่ถูกต้องชอบธรรมและไม่เป็นธรรมในวงการกีฬาฟุตบอลสากล การทำข้อตกลงหรือสัญญาเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลจะส่งผลต่อการส่งนักกีฬาฟุตบอลสามารถลงทำการแข่งขันในนามสโมสรกีฬาฟุตบอลในภายภาคหน้าหรือไม่นั้น ย่อมต้องเป็นไปตามระเบียบ RSTP อันมีเจตนารมณ์สำคัญที่มีให้สโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนเอาไรต์เอาเปรียบสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลอีกฝ่ายหนึ่ง ด้วยการทำข้อตกลงหรือสัญญาโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลโดยไม่ได้ดำเนินการตามกลไก Solidarity Mechanism แม้ว่าจะยังไม่ถึงขั้นเป็นการต้องห้ามโดยชัดแจ้งตามกฎระเบียบของฟีฟ่า อันจะทำให้ข้อตกลงหรือสัญญานั้นเป็นโมฆะก็ตามที แต่กระนั้นก็ตามการไม่ได้ดำเนินการตามกลไก Solidarity Mechanism ของสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเสรีภาพในการโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อไปปฏิบัติงานยังต่างประเทศเพื่อแสวงหารายได้และเสรีภาพในการเข้าร่วมทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่นๆ ตามความประสงค์ของตัวนักกีฬาฟุตบอล อีกทั้งหากสโมสรกีฬาฟุตบอลที่รับโอนนักกีฬาฟุตบอลเข้ามาสังกัดในสโมสรของตนไม่ยอมปฏิบัติตามกลไก Solidarity Mechanism แล้ว สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมของนักกีฬาฟุตบอลที่ถูกกระทบสิทธิและไม่ได้รับความเป็นธรรมสามารถนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของฟีฟ่า โดยต้องนำข้อพิพาทมาผ่านการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทผ่านกระบวนการตัดสินของศาลกีฬาฟุตบอลสากลของฟีฟ่า

References

- Blackshaw, Ian, & Boris Kolev. "Irregularity of solidarity or solidarity in the irregularity: the case against the applicability of the FIFA solidarity mechanism only to international transfers." *The International Sports Law Journal*, no. 3-4, July-Oct. (2009).
- Blanpain, Roger. *The legal status of sportsmen and sportswomen under international, European and Belgian national and regional law*. The Hague ; New York : Kluwer Law International, 2003.
- Boillat, Camille & Poli, Raffaele. *Governance Models Across Football Associations and Leagues*. Neuchâtel: Centre International d'Etude du Sport, 2014.
- Brennan, D. Terence. "Overcompensation: the battle for training compensation and solidarity in United States Soccer." *The International Sports Law Journal* 16, (2017).
- Center for the Law and Economics of Sport & KEA European Affairs. "KEA – CDES: Study on the economic and legal aspects of transfers of players." Accessed August 2, 2022 <https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>
- Czarnota, A. Paul. "FIFA Transfer Rules and Unilateral Termination Without "Just Cause".” *Berkeley Journal of Entertainment & Sports Law* 2, no.1 (2013).
- de Weger, Frans. "Training compensation and the relevance of a valid waiver.” *The International Sports Law Journal* 13, (2013).
- Downey, Blair. "The Bosman Ruling: European Soccer - Above the Law.” *Asper Review of International Business and Trade Law* 1, (2001).
- Fédération Internationale de Football Association. "Circular no. 769 Revised FIFA Regulations for the Status and Transfer of Players.” Accessed August 2, 2022 <https://digitalhub.fifa.com/m/52905820e6b2bd01/original/dml3hvtpgzmjkb5hixd-pdf.pdf>

Fédération Internationale de Football Association. “Commentary on the Regulations on the Status and Transfer of Players.” Accessed August 2, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/346c4da8d810fbae/original/Commentary-on-the-FIFA-Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-Edition-2021.pdf>

Fédération Internationale de Football Association. “Decision of the Single Judge the sub-committee of the Dispute Resolution Chamber (DRC) Passed on 6 August 2020, regarding solidarity contribution for the transfer the player Ante Rebić.” Accessed August 3, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/572818f68d06ab36/original/piln3rvdkm2o8krkhfri-pdf.pdf>

Fédération Internationale de Football Association. “FIFA Statutes May 2022 edition.” Accessed August 3, 2022

https://digitalhub.fifa.com/m/3815fa68bd9f4ad8/original/FIFA_Statutes_2022-EN.pdf

Fédération Internationale de Football Association. “Football Tribunal.” Accessed August 4, 2022 <https://www.fifa.com/legal/football-tribunal>

Fédération Internationale de Football Association. “Judicial bodies.” Accessed August 2, 2022 <https://www.fifa.com/en/legal/judicial-bodies>

Fédération Internationale de Football Association. “Procedural Rules Governing the Football Tribunal Edition June 2022.” Accessed August 4, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/3a9aa6b9f55f48af/original/Procedural-Rules-Governing-the-Football-Tribunal-Edition-June-2022.pdf>

Fédération Internationale de Football Association. “Regulations on the Status and Transfer of Players March 2022 edition.” Accessed August 2, 2022

<https://digitalhub.fifa.com/m/1b47c74a7d44a9b5/original/Regulations-on-the-Status-and-Transfer-of-Players-March-2022.pdf>

Fédération Internationale de Football Association. “Update from FIFA on the Recommendations of the FIFA Human Rights Advisory Board.” Accessed August

- 3, 2022 <https://media.business-humanrights.org/media/documents/ot4pzfavdz5vxbopxzq.pdf>
- Football Association of Ireland. “FIFA Solidarity and Compensation Payments.” Accessed August 3, 2022 <https://www.fai.ie/domestic/governance/fifa-solidarity-and-compensation-payments>
- Foulkes, George. Football governance: business and values. Strasbourg Cedex: Parliamentary Assembly of the Council of Europe, 2021.
- Hoey, Sam and Peeters, Thomas and Principe, Francesco. “The transfer system in European football: a pro-competitive no-poaching agreement?.” Tinbergen Institute Discussion Paper 2020-034/VII, (2020).
- Hylton, J. Gordon. "How FIFA Used the Principle of Autonomy of Sport to Shield Corruption in the Sepp Blatter Era." Maryland Journal of International Law 32, no.1 (2017).
- International Olympic Committee. “What is free transfer in football.” Accessed August 6, 2022 <https://olympics.com/en/featured-news/what-is-free-transfer-in-football>
- Késenne, Stefan. The economic theory of professional team sports: an analytical treatment. Cheltenham, UK; Northampton, MA: Edward Elgar, 2007.
- Laskowski, Jakub. “Solidarity compensation framework in football revisited.” The International Sports Law Journal 18, (2018).
- LawInSport. “A Guide to Training Compensation and Solidarity Payments In Football.” Accessed August 2, 2022 <https://www.lawinsport.com/topics/item/a-guide-to-training-compensation-and-solidarity-payments-in-football>
- Mohsen Parsa. “FIFA Player Transfers 101: Training Compensation, Solidarity Payments & Calculations.” Accessed August 4, 2022 <https://www.parsalaw.com/fifa-player-transfers>